Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70%

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7- Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 23.000
Letna inozemstvo Lir 35.000
Letna inozemstvo, USA dol. 28
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 45 (1778) Gorica - četrtek, 24. novembra 1983 - Trst Posamezna številka Lir 500

Gospodarska kriza ob meji

V preteklih tednih smo bili priča številnim protestnim manifestacijam industrijskih delavcev tako v Trstu kot v Gorici in Tržiču. V velikih povorkah so delavci korakali po mestnih ulicah s transparenti in zahtevali delo. Gospodarska kriza, ki je zajela države Evropske gospodarske skupnosti (EGS) je morda bolj kot drugod prizadela ravno obe pokrajini ob državni meji, tj. tržaško in goriško, manj videmsko in pordenonsko, čeprav jo je čutiti tudi tam, zlasti v tovarnah velepodjetja Zanussi. Naši obmejni pokrajini je kriza bolj prizadela, ker sta gospodarsko šibkejši. Njuno gospodarstvo sloni namreč predvsem na industriji z državno udeležbo in na trgovski izmenjavi med Jugoslavijo in Italijo. Sedaj pa sta obe ti dve gospodarski veji močno okrnjeni.

Prizadeta je industrija z državno udeležbo kot so ladjedelnice v Trstu in v Tržiču, potem tovarne Velikih motorjev, Ansaldo, jeklarne Alto Adriatico in še in še. V tržiških ladjedelnicah so npr. 760 delavcev postavili v brezposelno blagajno in grozijo, da bodo isto morali storiti še z drugimi.

Gospodarska kriza je zajela tudi zasebni sektor, npr. Detroit v Tržiču, tekstilno tovarno v Podgori in številna druga manjša podjetja tako na Tržaškem kot na Goriškem. Te težave so posledica splošne gospodarske krize v državah EGS, kjer upada uporaba jekla zaradi premočne konkurence Japonske in Južne Koreje. Tam so za ladjedelništvo boljši pogoji in ladjarji naročajo plovila tam. Poleg tega se je precej zmanjšal prevoz po morju, saj se vedno več ne samo ljudi, temveč tudi blaga prevaža z letali. Kriza ladjedelništva in jeklarstva je prizadela tudi druga področja v Italiji (Genovo, Taranto, Bagnoli pri Neaplju idr.).

TUDI ZAPORA MEJE Z JUGOSLAVIJO ŠKODUJE

Toda v naših krajih ta kriza sovpada z zaprtjem državne meje z Jugoslavijo in s tem prometa, ki se je odvijal v obe smeri. Sosedna Jugoslavija namreč doživlja še hujšo gospodarsko krizo kot Italija. Zato je iz gospodarskih in političnih razlogov praktično zaprla državno mejo za svoje državljane.

Po enem letu te politike s strani Jugoslavije so posledice že zelo vidne v gospodarstvu na obeh straneh meje. Trgovina je zastala, številne trgovine zapirajo ali odpuščajo nameščence. Podobno kot v industriji. Edini sektor, ki kolikor toliko še drži, je kmetijstvo, saj je zelenjava draga kot bi bila iz zlata. Tudi drugi pridelki niso poceni. Vendar je tudi tu čutiti krizo posebno v vinogradništvu. Vinska letina je bila dobra, toda v kleteh imajo briški vinogradniki marsikje še lanski pridelek.

Gospodarski položaj je pri nas ob meji težavnejši kot kje drugje prav zato, ker sta sovpadla splošna gospodarska kriza in zaprtje državne meje z Jugoslavijo. To se pravi, da na gospodarstvo v naših krajih vplivajo splošni gospodarski zastoj in politična razdelitev Primorske na dve državi.

Zemljepisna in gospodarska enotnost Primorske s Trstom, ki je bila pogoj za ekonomski razvoj pod nekdanjo Avstrijo, je sedaj razbita zaradi državnih meja. Kar je Bog združil, so ljudje ločili. Kakor v razbitem zakonu trpita oba, mož in žena, in še otroci, tako nosimo gospodarske posledice te razbite gospodarske enotnosti naše dežele vsi, tako Primorci tostran kot onstran državne meje. Trpimo Slovenci, Furlani, Istrani, Italijani, trpimo vsi. Razlika je pa ta, da v Italiji smemo izraziti svoje nezadovoljstvo z manifestacijami in povorkami, onstran meje tega ne morejo. Tam se kvečjemu oglasi kak posameznik s pismom v časopisu.

ZNAČILNO PISMO IZ NOVE GORICE

Tako se je v »Nedeljskem dnevniku« oglasil bralec iz Nove Gorice: »Precej primorskih Slovencev s Tržaškega in Goriškega, ki so sodelovali v NOB in katerih domovi so ostali v Italiji, se je odločilo živeti v Jugoslaviji, za katero so se bojevali in prelili tudi kri za to, da bi svobodno živeli. Kljub težkim povojnim razmeram smo vedeli, da bodo minile in da bomo zapluli v boljšo prihodnost. Toda v zadnjem času so težave dosegle vrh ob lanskoletnem zaprtju meje oziroma z uvedbo depozita. Toliko bolj, ker ljudje ob meji nimamo nič skupnega s tihotapci, za katere so nas razglasili. Najhuje pa je, da niti na Dan mrtvih ne moremo na grobove svojcev, sovaščanov in soborcev, ki so pokopani onstran meje. No, ZIS (vlada v Beogradu) je letos sicer dovolil obisk grobov s potrdili, a mnogi jih niso dvignili, ker je to zanje preveč poniževalno. Tudi življenjskih razmer, ki jih imajo zamejski Slovenci, ni vredno omenjati.«

TUDI RIM JE BREZ POSLUHA

Tako pismo iz Nove Gorice. Toda kar velja za beograjsko vlado, velja večkrat tudi za rimsko. Tudi ta pogosto nima posluha za izredni položaj tu ob meji. V Rimu mislijo, da kar je dobro ali vsaj veljavno za ostalo državo, mora biti dobro tudi za področje ob meji. Temu so krivi tudi razni višji in nižji državni uradniki, ki prihajajo k nam iz raznih južnih krajev države. Vsedržavne zakone aplicirajo pri nas kot bi bili v Toskani ali v Kalabriji. Ne zavedajo se svojskih potreb in zahtev prebivalstva ob meji.

Na vseh naših političnih zastopnikih v Rimu je zato naloga, da na vseh ravneh, tako pri vladi kot pri strankah, opozarjajo na probleme ob meji in zahtevajo njih ustrezno rešitev. V tem oziru bi morala biti v Rimu enotna linija vseh izvoljenih zastopnikov pa naj spadajo k strankam vladne večine ali k opoziciji. Za specifične potrebe mora biti v Rimu tudi specifičen posluh in odgovarjajoči ukrepi. Le tako bo mogoče okrepiti gospodarsko stanje na Goriškem in Tržaškem.

Pri tem naj ne bodo Furlani nič nevoščljivi, ker oni nimajo težav, ki jih imamo mi ob meji. Furlanija ni bila razkosana kot je bila Primorska. Ostala je gospodarska enota, dočim Julijska Benečija to ni več. In prav to bi morali upoštevati zlasti obe vladi v Rimu in v Beogradu.

Samovoljna razglasitev nove države

Bližnji vzhod je postal bogatejši za novo žarišče mednarodne napetosti. Nesrečni deželi Libanon se je pridružil še otok Ciper v vzhodnem Sredozemlju. Za novi zaplet so poskrbeli tamkajšnji Turki, ki so na otoku 15. novembra samovoljno razglasili »neodvisno republiko severni Ciper«. Da bomo to odločitev razumeli, je treba takoj na kratko pojasniti, kako je prišlo do te razglasitve.

Ciper je otok, ki meri 9.280 kv. kilometrov, slabo polovico površine SR Slovenije. Na njem živi pol milijona Grkov in 110.000 Turkov. Razmerje je torej 5 : 1. Vedno pa ni bilo tako. Za časa Aleksandra Velikega (u. 321 pr. Kr.) je otok dokončno dobil grško lice. In táko je ohranil do leta 1571, ko ga je zasedla Turčija. S tem je otok začel spreminjati svojo narodnostno in versko podobo. Temu stanju je napravila konec Vel. Britanija, ki je leta 1879 Ciper zasedla, leta 1914 pa si ga tudi priključila.

Po drugi svetovni vojni so ciprski Grki začeli borbo zoper Britance. Politično jih je vodil nadškof Makarios, vojaško pa polkovnik Grivas. Cilj boja je bila »enosis«, tj. združitev z matično Grčijo. Turki, ki so bili raztreseni po vsem otoku, največ pa jih je bilo na severu, so v tej borbi stali ob strani. Zanje je bilo primerneje, da ostane Ciper britanski kot pa da pride v grške roke.

Britanci so se končno naveličali borbe z grško gverilo. Skupaj z grško in turško vlado so se odločili za ustanovitev ciprske države. Predsednik naj bi bil vedno Grk, podpredsednik pa Turek. To je bilo leta 1960, in sicer 16. avgusta. Tri leta nato, 12. decembra 1963 so izbruhnili hudi spopadi med obema narodnostima. Konec jim je naredil prihod mirovnih sil Združenih narodov avgusta 1964.

Do usodnega preloma je nato prišlo deset let kasneje. Ciprska nacionalna garda je pod vodstvom Nikosa Samsona 15. julija 1974 strmoglavila predsednika Makariosa, ki je pobegnil v tujino. Voditelj ciprskih Turkov Rauf Denktaš je ta udar izrabil za poziv Turčiji, naj pride zaščitit turški živelj na otoku. 20. julija istega leta se izkrca 40.000 turških vojakov, ki zasedejo kar 40 % otoka in iz tega območja izženejo 200.000 Grkov, z juga otoka pa se vse turško prebivalstvo umakne na sever. Otok je tako razdeljen na dvoje. Razdeljeni Koreji in Nemčiji se pridruži še Ciper. Tudi glavno mesto Nikosio zadene ista usoda kot Berlin. Postane prestolnica grškega in turškega dela otoka, le da jo Turki imenujejo Lefkosa, otok pa Kibris.

Predsednik Makarios se sicer v decembru 1975 vrne, a Turki ga ne priznavajo več za svojega predsednika. Svoje območje razglasijo za zvezno državo, predsednik pa postane Rauf Denktaš. Končno letos Turki to zvezno državo spremenijo 15. novembra v neodvisno državo, ki jo Turčija takoj prizna. Ostale države pa ne. Tako Varnostni svet OZN to razglasitev obsodi kot neveljavno. Le Pakistan glasuje proti, Jordanija pa se vzdrži.

In kaj sedaj? Grčija, ki je najbolj prizadeta, zahteva, da sprožijo države, članice OZN zoper novo državo gospodarske sankcije. Sev. Amerika je spet v zadregi. Tako Grčija kot Turčija sta članici NATO. Če da prav eni, se bo zamerila drugi in prav gotovo bo tista, ki ji ne bo ustreženo, skušala izvajati pritisk z izsiljevanjem, to se pravi, poiskala si bo pomoč pri Sovjetski zvezi.

Tudi za Britance otok vojaško mnogo pomeni. Na njem imajo dve oporišči s 3.500 vojaki in 1.500 letalci. Otok je komaj 65 km oddaljen od turške Anatolije, 85 km od sirske in 160 km od libanonske obale. Nepotopljiva letalonosilka v polnem pomenu besede. Tudi italijanske in britanske mirovne sile v Libanonu prejemajo svoje oskrbovanje s Cipra. Poleg turških okupacijskih čet je na otoku še 15.000 mož ciprsko-grške nacionalne garde in 3.000 pripadnikov policije, otoški Turki imajo pod orožjem 4.500 mož, Grki 1.300 vojakov in 450 častnikov, ki urijo nacionalno gardo, pripadnikov varnostnih čet OZN, ki so na otoku od leta 1964 je pa 6.000. Sestavljene so iz Britancev, Kanadčanov, Avstrijcev, Ircev, Dancev, Švedov in Fincev. Otok je torej poln orožja, napetosti in mržnje.Prav v trenutku, ko divjajo boji za Tripoli v Libanonu, kjer se voditelj Palestincev Arafat bori za svoj obstoj, ko šiitski muslimanski prenapeteži napadajo mirovne sile v Bejrutu in se Libanon zvija v krčih državljanske vojne je ta samovoljna razglasitev nove države na Cipru še posebej kočljiva, saj lahko doda zadnji kanček k splošni eksploziji na Bližnjem vzhodu.

Mučeniška Albanija

Turisti, ki se po Ohridskem jezeru podajo do cerkvice sv. Ivana na otoku, vidijo precej od blizu albansko-jugoslovansko mejo. To mejo je dobro ločiti, ker je ob nji vse drevje in grmovje posekano. Že ta pogled da slutiti, kako se je Albanija ogradila od ostalega sveta. Cela država je kakor veliko ograjeno koncentracijsko taborišče, kamor ni vstopa brez posebnega dovoljenja. Takšno državo je ustvaril Enver Hoxha, generalni tajnik albanske partije in njen nesporni tiran. Skregan je z vsem svetom, tako kapitalističnim kot socialističnim. Prepričan je namreč, da tudi socialistični režimi po svetu niso dovolj pravoverni. Zanj tudi sovjetski realni socializem ni dovolj socialističen. Zato je pretrgal stike z vsemi partijami sveta.

V tej svoji osamljenosti se ponaša predvsem s tem, da je ustvaril prvo ateistično državo v zgodovini. Tako se je pohvalil leta 1967. Toda pohvalil se je sam, drugi ga niso.

Da je ustvaril ateistično državo, kjer smejo častiti le njega in partijo, je moral uničiti vse vere v državi. To je storil z največjo doslednostjo in krutostjo. Albanci so bili po veri pretežno muslimani (1 milijon), potem pravoslavni (160.000), nato katoličani (124.000). Sedaj uradno ni več nobenega vernega Albanca, ker je zločin izpovedovati katero koli vero. Vse kraje božjega češčenja (cerkve, samostane mošeje) so ali porušili ali jih uporabili za kaj drugega.

Najhuje preganja Hoxha katoličane. Odkar je na oblasti, je v zaporu zaradi mučenja umrlo 7 škofov, 64 svetnih duhovnikov, 33 frančiškanov, 14 jezuitov, 10 bogoslovcev in sedem redovnic. Zadnji škof msgr. Ernest Coba je umrl v ječi leta 1979. Trenutno je v zaporih še 24 redovnikov in duhovnikov.

O krutosti albanskih komunistov priča tudi smrt nekega jezuita. Pater Ndoc Luli je že bil v zaporu. Ko je prestal kazen, se je zgodilo, da je krstil dvojčka svoje svakinje. Ko se je dogodek zvedel, so mater obsodili na osem let zapora, patra pa na počasno smrt v rudnikih. Zdi se, da je na dnu rudnika tudi končal svoje življenje.

Takšno je versko stanje v Albaniji leta 1983, čeprav so vse države, tudi Albanija, podpisale listino Združenih narodov o človečanskih pravicah in ko trdimo, da svet ni bil še nikoli tako napreden kot je danes. Vsled tega je sv. oče odobril kot poseben namen molilcev Apostolstva molitve za mesec november: »Molimo za versko svobodo v Albaniji.« Res molimo!

Italijanski volivci so zavrnili komuniste

Preteklo nedeljo so bile v Italiji volitve na raznih krajih. V Trentu-Južni Tirolski so bile deželne volitve, v Neaplju, Reggiu Calabria in še marsikje drugje pa občinske volitve. Komunisti so povsod občutno nazadovali, zlasti z ozirom na letošnje državnozborske volitve, krščanski demokrati so se močno opomogli od zadnjega neuspeha v juniju 1983, socialisti, socialdemokrati, republikanci in liberalci so utrdili svoje položaje, MSI je ostal pri starem, le v pokrajini Bocen je zbral več glasov.

Na deželnih volitvah v Trentu-Južni Tirolski je postala Južnotirolska ljudska stranka (SVP) najmočnejša politična skupina. Imela bo 25 predstavnikov (leta 1978 21). DC je nazadovala od 22 sedežev na 19. PCI bo imel en sedež manj: od 7 je padel na 6. Ostale stranke: PSI 4 (4), PSDI 1 (2), PRI 3 (1), PLI 1 (1), MSI 3 (2).

V pokrajini Bocen, ki je del omenjene dežele, ima SVP absolutno večino 22 (21); daleč za njo so DC 3 (4), PCI 2 (3), PSI 1 (1), PRI 1 (0), MSI 2 (1). Alternativna stranka, ki združuje nemško in italijansko govoreče levičarje in je to pot prvič nastopila je prejela 2 sedeža, PDU (nemško govoreči liberalci) 1 (1), stranka Süd Tirol, ki zagovarja odcepitev od Italije pa en sedež. Tudi ta je letos prvič nastopila.

V Neaplju so na občinskih volitvah komunisti padli od 31,7 % na 27 %, v sedežih od 27 na 24, nasprotno pa je DC zrasla od letošnjih državnozborskih volitev za 2,5 % in bo imela 20 sedežev. So pa komunisti posamično ostali najmočnejša stranka. Misovci so upali spodriniti DC, pa niso uspeli. Zagotovili so si 17 sedežev (−1). Socialisti so napredovali od 6 na 9 sedežev, PSDI 5 (5), PRI 4 (2), liberalci 1 (1).

V mestu Reggio Calabria so demokristjani ostali prvi, a so izgubili 4 sedeže. Sedaj jih imajo 17; socialisti so ostali pri starem: 12, napredovali pa so tako PSDI 5 (4) kot PRI 3 (1). MSI je obdržal položaje, tj. 5 sedežev. komunisti pa so nazadovali od 7 na 6.

■ Na Sev. Irskem (Ulster) je prišlo do novega zločina, ki ima še posebej žalostno obeležje, saj je bil izveden v bogoslužnem prostoru. Dva zakrinkana moška sta vdrla v protestantsko cerkev v Darckleyu, majhnem mestu v bližini meje z Irsko in začela streljati na vernike, ki so prisostvovali verskemu obredu. V atentatu so izgubile življenje tri osebe, sedem pa jih je bilo ranjenih.

■ Glavna skupščina Združenih narodov je s 87 glasovi proti 9 in 54 vzdržanimi glasovi odobrila resolucijo, s katero poziva Vel. Britanijo in Argentino, naj pričneta razgovore o suverenosti nad Malvinskimi otoki. Britanska vlada pa je resolucijo takoj odklonila, češ da je neumestna, ker hočejo prebivalci Malvinov še naprej ostati pod Vel. Britanijo, poleg tega pa se smatra Argentina še vedno v vojnem stanju z Anglijo.

■ Poslanska zbornica v Rimu je s 351 glasovi večine proti 219 in enemu vzdržanemu odobrila namestitev evroizstrelkov v rokih kot jih določa načrt NATO. Vladni večini so se pridružili tudi poslanci MSI. Obenem so poslanci zavrnili resolucijo PCI o odložitvi nameščanja raket.

■ Zahodnonemški socialni demokrati so na kongresu stranke v Kölnu s 383 glasovi proti 14 in tremi vzdržanimi glasovali zoper namestitev jedrskih izstrelkov na ozemlju ZR Nemčije, za nadaljevanje razorožitvenih pogajanj ZDA-SZ v Ženevi in odstranitev jedrskega orožja v Evropi. Najbolj se je gnal za to stališče predsednik stranke Willy Brandt, medtem ko je bivši kancler Schmidt vztrajal na zvestobi NATO in opozoril prisotne, da bo ravnotežje v Evropi stalno v nevarnosti, dokler bo Sovjetska zveza imela enostransko premoč v jedrskih konicah.

Slavnostna Cecilijanka '83

Dvorana Katoliškega doma v Gorici je bila nabito polna ob letošnjem praznovanju 25-letnice Cecilijanke. Prireditev, ki jo je organizirala Zveza slovenske katoliške prosvete, se je odvijala v soboto 19. ter v nedeljo 20. novembra. V svojih uvodnih govorih so predstavniki ZSKP (v soboto podpredsednik Simon Komjanc, v nedeljo prof. Franka Žgavec) poudarili veliki pomen letošnje jubilejne revije pevskih zborov. Spomnili so se nenadno obolelega predsednika Emila Valentinčiča ter mu zaželeli skorajšnje okrevanje. Oba koncertna nastopa je lepo povezovala Jožica Zniderčič.

V nedeljo popoldne so bili na vrsti tudi pozdravi raznih gostov. Najprej je spregovoril goriški župan dr. Antonio Scarano, ki je najprej v slovenščini zaželel reviji veliko uspeha in poudaril pomen prireditve, nato pa v italijanskem jeziku nakazal nekaj misli o pomenu svobodne in krščanske kulture med goriškimi Slovenci. Za njim je pozdravil pokrajinski odbornik dr. Mirko Špacapan, ki je tudi opozoril na edinstveni kulturni pomen naše Cecilijanke. Pozdrav (tudi za deželnega predsednika Comellija) je nato prinesel deželni svetovalec SSk dr. Drago Štoka, ki je ob koncu zlasti poudaril globoki pomen neodvisnega kulturnega delovanja zamejskih Slovencev. Kot zadnji je udeležence pozdravil in prinesel voščila koroških Slovencev predsednik Krščanske kulturne zveze iz Celovca dr. Janko Zerzer.

Na letošnji Cecilijanki je nastopilo 21 pevskih zborov. V soboto zvečer so nastopili naslednji zbori (v oklepaju ime dirigenta): Lojze Bratuž (S. Jericijo), dekliški zbor Doberdob (L. Lavrenčič), mešani zbor Vrtojba (Z. Leban), moški zbor F. Zgonik iz Branika (G. Filipčič), mešani zbor Hrast iz Doberdoba (K. Lavrenčič), mešani zbor Oton Župančič iz Štandreža (E. Nanut), dekliški zbor iz Števerjana (A. Černic), mešani zbor Pod lipo iz Barnasa (N. Specogna), mešani zbor Triglav iz Bukovice (J. Lovec), moški zbor Fantje izpod Grmade (I. Kralj).

V nedeljo pa so bili na vrsti sledeči: moški zbor Mirko Filej iz Gorice (Z. Klanjšček), mešani zbor Miren-Bilje-Orehovlje (A. Budin), mešani zbor Štandrež (M. Špacapan), Soški oktet Gorica (F. Quali), mešani zbor F. B. Sedej iz Števerjana (H. Srebernič), mladinski zbor Ojstrnik iz Ukev (O. Errath), moški zbor Štmaver (G. Devetak), mešani zbor iz Ljes (F. Qualizza), dekliški zbor Devin (H. Antonič), mešani zbor Rupa-Peč (Z. Klanjšček) ter mešani zbor Podjuna iz Pliberka na Koroškem (T. Ivartnik).

Vsak zbor je odpel po tri pesmi. ZSKP je za ta jubilej izdala lično in bogato opremljeno brošuro. Prireditelji so dali vsem nastopajočim zborom častno diplomo ter njih pevovodjem Jericijevo zborovsko zbirko, vsem pevcem pa jubilejno brošuro.

O glasbenem pomenu letošnje Cecilijanke več v prihodnji številki.

Sto let kulturnega življenja v Števerjanu

»V Števerjanu je imelo preteklo nedeljo 12. t. m. (avgusta 1883), novoustanovljeno "katoliško bralno društvo" svojo prvo redno sejo.«

Tako se začenja dopis iz Števerjana v tedanjem slovenskem goriškem tedniku »Soča« dne 17. avgusta 1883. Ob pomoči učitelja Janeza Juga, ki je bil doma iz Solkana, in kurata Antona Gregorčiča, doma iz vasi Krn so tako Števerjanci zaorali ledino slovenske kulture. Sejali so dobro, saj so navkljub vsemu še po sto letih ohranili iste ideje in namene.

Katoliško bralno društvo se je hitro vrglo na delo. Začeli so s poučnimi večeri ali »bésedami«, kakor so takrat nazivali veselice in kulturne večere. Že februarja naslednjega leta so postavili na oder šaloigro »Svojeglavneži«. Sodelovali so tudi pri programih kojščanske čitalnice. Julija 1884 so si omislili društveno zastavo, ki so jo, potem ko so nabrali dovolj denarnih sredstev, naročili pri dunajski tvrdki Zambach. Bila je to narodna trobojnica s podobo sv. Cirila in Metoda, s črno-rumenim trakom in lepim trakom števerjanskih deklet. 12. junija 1887 so jo slovesno blagoslovili ob primerni prireditvi v prostorih »visokorodnega g. barona Jožefa Formentinija« v današnjih »Borovcih«. Prišli so društveniki iz vseh Brd, Gorice in drugih krajev, da so potrdili ideale prebujajoče se slovenske narodne zavesti.

Navdušenje je valovilo naprej. Za učiteljem Jugom je predsedstvo prevzel Josip Klanjšček, poznejši števerjanski župan. Za njim so poprijeli Štefan Hlede in Karlo Hlede, ki je postal predsednik po letu 1906 in ostal na tem mestu do prve svetovne vojne. V tistih letih je bil za kurata Janez Ev. Jarc, ki je bil sploh zelo zaslužen tudi za gospodarski razvoj, saj je bil leta 1908 med pobudniki ustanavljajoče se števerjanske Hranilnice, ki je potem živela do leta 1932.

Prav pred pričetkom prve svetovne vojne so pripravili v Dvoru še mogočen »Katoliško narodni tabor v Št. Ferjanu«, na katerem se je zbralo nad dva tisoč ljudi. Govorila sta učitelj Likar, duša takratnega kulturnega delovanja, in poslanec Slovenske ljudske stranke Jožef Fon.

Prva svetovna vojna je raztepla naše ljudi po vsem avstroogrskem ozemlju. Ko se je vihra pomirila, je bil Števerjan strašansko razdejan. Vendar so po nekaj letih ponovno obudili takrat enotno kulturno delovanje v okviru društva »Narodna mladina«. Začela pa so se že politična razhajanja in ko so levičarji ustanovili svoj Ljudski oder, so ostali člani organizirali Slovensko katoliško prosvetno društvo, ki mu je najprej predsedoval Hilarij Hlede, nato Avguštin Klanjšček, Jožko Mužič, Franc Terpin in končno, do zatrtja s strani fašističnih oblasti septembra 1927, Alojz Terčič. Priredili so nekaj mogočnih manifestacij ter se postavili zlasti z nekaj velikimi ljudskimi igrami kot so Deseti brat, Razvalina življenja, Divji lovec in drugimi.

Fašizem pa vsega tega ni prenesel in vse je obmolknilo do leta 1945, ko se je po osvoboditvi vzbudilo močno gibanje v okviru enotnega društva »Briški grič«. Vendar so se ponovno pojavile politične nestrpnosti. Zato se je katoliški del začel v okviru cerkvenega zbora samostojno organizirati. Marca 1954 so obnovili Slovensko katoliško prosvetno društvo, ki se je leta 1968 preimenovalo v SKPD »Frančišek Borgia Sedej«. To še danes uspešno deluje.

Temu stoletnemu kulturnemu utripanju se bo skušalo sedanje društvo oddolžiti na primeren način v nedeljo 27. novembra ob 16. uri v Sedejevem domu. Dramska družina je pripravila Linhartovo »Županovo Micko«, pač v duhu tistih šaloiger, ki jih je števerjansko društvo postavljalo na oder ob prvih korakih. Nastopil bo nadalje mešani zbor, zaključil pa števerjanski ansambel Lojzeta Hledeta. Seveda bo tudi govora o tem bogatem stoletnem delovanju. Zato pričakujemo, da se bodo slavnosti udeležili člani, sedanji in nekdanji, ter prijatelji Števerjana.

SKPD »F. B. Sedej« in občinska uprava bosta ob tem jubileju izdala zajetno in bogato ilustrirano knjigo o zgodovini naše občine. Delo je že v tisku in bo izšlo predvidoma sredi decembra.

Marjan Terpin

UTRIP CERKVE

Sv. oče ob 500-letnici Lutrovega rojstva

Papež Janez Pavel II. je ob 500-letnici rojstva reformatorja Martina Lutra (bila je 10. novembra), predsedniku vatikanskega tajništva za edinost kristjanov kardinalu Willebrandsu napisal posebno pismo. V njem je posebej opozoril na globóko vernost tega reformatorja. Zloma edinosti v katoliški Cerkvi nikakor ne moremo pripisati samo nerazumevanju tedanjega vodstva katoliške Cerkve niti pomanjkanju razumevanja prave katoliške vere z Lutrove strani. Treba je odkriti pravo Lutrovo podobo in razvijati ekumenski dialog z evangeličani.

Jezuiti po svetu

Nedavno so jezuiti v Rimu zaključili svoje 33. generalno zasedanje, na katerem so za svojega novega vrhovnega predstojnika izvolili Holandca Petra Hansa Kolvenbacha.

Največje število jezuitov imajo ZDA (5.507), potem države Južne Amerike ((3.550), Španija 2.800, medtem ko je vseh slovanskih jezuitov 1.200, od tega 720 na Poljskem, 180 v hrvaški, 65 pa v slovenski provinci. V treh provincah slovanske asistence — v Češki, Slovaški in Romuniji — so oblasti jezuitom onemogočile življenje v redovnih skupnostih. Vseh jezuitov je bilo leta 1965 36.000, sedaj pa jih je 26.000. Pokoncilska zmešnjava je tudi njim precej škodila.

Iz Slovenije

Novi Slomškov postulator

Mariborski škof Franc Kramberger je imenoval msgr. Maksimilijana Jezernika, ravnatelja Slovenika, za postulatorja za beatifikacijo božjega služabnika Antona Martina Slomška. Do sedaj je to službo opravljal msgr. Frančišek Šegula, ki ni več v Rimu, ampak je župnik v celovški škofiji.

Seja Slovenske pokrajinske škofovske konference

3. novembra je bila v Mariboru seja omenjene konference, ki je obravnavala vprašanja v Cerkvi na Slovenskem. Nadškof Šuštar je poročal o škofovski sinodi v Rimu, škof Lenič pa o delu za izseljence in zdomce.

Predsednik Mohorjeve družbe p. Hieronim Žveglič je govoril o novem programu Mohorjevih knjig in o načrtu za prihodnost. Sklenjeno je bilo, da je treba nadaljevati začete stike in razgovore.

Prof. Stanko Ojnik je poročal o prevodu Zakonika cerkvenega prava, ki so ga škofje odobrili. Precej časa so škofje namenili svetemu letu in možnosti skupnega slovenskega romanja v Rim februarja 1984. Romanj, ki so v svetovnem merilu predvidena za posamezne skupine in stanove, se ne bo mogoče udeležiti, pač pa se bo vsaj za nekatere skupine skušalo ob istem času pripraviti srečanja po škofijah.

Nevšečnosti dveh slovenskih koroških mladincev v Ljubljani

Peter Kassl iz Škocijana na Koroškem in Maks Domej iz Rinkol, eden vodilnih tamkajšnjih skavtov sta doživela na praznik Vseh svetih 1. novembra ob 22,15 neprijetno srečanje z miličniki, ki so ju brez povoda ustavili na poti iz Vojkove ulice proti Titovi cesti, odpeljali na postajo milice, izpraznili žepe, odvzeli potne liste, dokumente, zasebne naslove, ju ločeno ponovno zasliševali, ju imeli zaprta sedem ur in jima grozili s hudimi posledicami zaradi tipkopisa o Medjugorju, ki sta ga imela pri sebi. Niso pa policijski organi rabili fizične sile in tudi so jima končno vrnili odvzete predmete. So pa seveda trpeli njuni živci.

Oba mladinca sta nato zoper tako ravnanje organov ljubljanske milice objavila protest v celovškem verskem tedniku »Nedelja« ter ga poslala tudi »Nedeljskemu tedniku« v Ljubljani, ki ga je v celoti objavil. V protestu je rečeno, da sta kot državljana demokratične republike Avstrije navajena korektnega ravnanja oblasti, kot Slovenca pa ju obnašanje ljubljanske milice zelo spominja na čase, ko so koroški Slovenci nekaj podobnega morali doživljati z neke druge strani. Zato so danes še posebno občutljivi za tako samovoljno ukrepanje, posebno še če nagib sploh ni političnega značaja, temveč verskega. Nekateri v Jugoslaviji so očitno v zadregi zavoljo dogodkov v Medjugorju, ker jih njihov svetovni nazor ne more uvrstiti kam drugam kot med pojave zarotništva, za katerim pač mora nekdo biti. Jugoslavija bi samo pridobila, če bi neki tamkajšnji krogi pokazali v zvezi z Medjugorjem strpnost, vredno stoletja, v katerem živimo.

Slovenski študenti o svojem delu

Medškofijski odbor za študente, ki v okviru Cerkve na Slovenskem skrbi za rast in poglabljanje verskega življenja med študenti in izobraženci je sklical plenarno posvetovanje vernih študentov in njihovih duhovnikov.

Udeleženci posvetovanja (bilo jih je nad 70) so poslušali poročilo tajnika o delu v študentskih občestvih ter skupnih prizadevanjih. Kratka poročila so podali tudi duhovniki, ki so v posameznih škofijah zadolženi za pastoralno delo med študenti.

V pogovor se je vključilo precej študentov in duhovnikov; med drugim so se dotaknili tudi vprašanj v zvezi z zasnovo verskega časopisa študentov in izobražencev, Biltena, ki ga izdaja Medškofijski odbor za študente. O tem je poročal glavni urednik Matjaž Puc. Prevladalo je mnenje, da je časopisu potrebno zamenjati naslov. Skrb za preimenovanje je prevzel novi uredniški odbor Biltena.

Pohvala zmernosti

Iz Moskve je prišla vest, da je zmernost v hrani, pijači in ljubezni najboljši recept za dolgo življenje. To so ugotovili sovjetski gerontologi. Ali se morda vračamo k starim že dolgo uverovljenim receptom? Zmernost je namreč ena od štirih glavnih krščanskih moralnih kreposti (druge tri so: razumnost, pravičnost in srčnost).

ADVENTNI ČAS VABI!

Vabi nas, da gradimo medsebojne odnose, urejamo nevidne poti, ki nas združujejo s soljudmi in z Bogom. Z odpuščanjem in medsebojno pomočjo bomo gradili nevidne mostove do človeških src. Morali bomo stopiti h kakšnemu bolniku in mu vliti zaupanje, k revežu in z njim deliti svoje imetje, k otroku in mu pokloniti svoj čas, k zakonskemu partnerju in ga prositi odpuščanja, k sodelavcu in mu priznati njegove uspehe. Morali bomo vzeti v roke sveto pismo in v njem iskati napotke za pravilno usmeritev naše življenjske poti.

Ne smemo se pa zanašati le na svoje moči. Za pomoč bomo prosili tiste, ki živijo skupaj z nami, da nas bodo opozorili na stvari, ki jih na nas motijo: na našo neprijaznost, zagrenjenost, zavist, zlaganost, preveliko skrb za lastno udobje, malomarnost pri delu, prelaganje odgovornosti na tuja ramena. Pomagali nam bodo, da bomo lahko odvrgli nepotrebna bremena in lažje zadihali. Potrebna nam bo tudi božja pomoč. Najti bomo morali čas in voljo, da bomo s svojimi skrbmi in težavami, s svojimi uspehi, radostmi in neuspehi, z vsem svojim življenjem stopili pred Njega, brez katerega ne moremo ničesar storiti.

Adventni čas nas vabi, da se lepo in dobro pripravimo na božič, praznik Kristusovega rojstva. Naj nam zato božji Odrešenik pomaga, da se bomo na sveti večer veselili prestanega dela in uživali ob uspehih. Ne zato, da bi enkrat za vselej končali delo, pač pa zato, da naš trud ni bil prazen, da smo s svojim prizadevanjem našli pot do bližnjih in da smo na svoji življenjski poti vsaj za en korak bliže popolnosti in s tem bliže Bogu.

e. l.

Zadnja pisma iz Stalingrada

Pod tem naslovom je v italijanskem prevodu izšla v založbi Einaudi v Turinu knjiga »Letzte Briefe aus Stalingrad«. Pisma so nemški vojaki pisali svojcem v času obkolitve v Stalingradu decembra 1942. Z zadnjim letalom so bila odposlana v Nemčijo, toda njihovi domači jih niso nikoli prejeli. Ko je letalo pristalo v Novočerkasku, je bilo takoj zaplenjenih sedem vreč pisem, skupno z drugimi vojaškimi dokumenti. Statistična opredelitev jih je zvrstila v pet skupin. Iz teh naj bi urad za propagando sestavil knjigo o bitki ob Volgi. Toda vsebina pisem je dopuščala eno samo tolmačenje, zaradi česar jo je propagandni minister označil kot »neznosno za nemški narod«. Pisma so bila nato spravljena v vojaški arhiv v Potsdamu. Do teh se je prikoval neki časnikar ter med njimi zbral 34 za to knjigo.

Kratek odlomek iz X. pisma str. 19: »... Ti si mi priča, da sem se vedno upiral, ker sem se bal vzhodne fronte, predvsem vojske. Nikoli se nisem čutil vojaka, nosil sem samo uniformo. In kaj imam od tega? Kaj imajo od tega drugi, ki se niso upirali, ki se niso bali? Dà, kaj imajo od tega? Mi, podoba pooseblјenih bedakov! Koliko smo na boljšem z junaško smrtjo? Na odru sem vsaj petdesetkrat uprizoril smrt, a to je bil teater; vi ste sedeli na žametnih divanih in moja interpretacija smrti se vam je zdela dovršena. Strašno je spoznati, kako je teater daleč od resnične smrti. Smrt, ki naj bi bila vedno junaška, navdušujoča za velike ideale, prepričljiva! A tukaj, kaj v resnici je tukaj? Eno samo počasno odmiranje, umiranje od gladu, od zmrzovanja, nič drugega kot biološko dogajanje, kakor jesti in piti. Vojaki padajo kot muhe, nihče se zanje ne briga, nihče jih ne pokoplje. Vse naokrog ležijo mrtvi brez rok, brez nog, brez oči, z razparanimi trebuhi. Morali bi to filmati, da bi se za vselej onemogočilo mnenje o "najlepši smrti na svetu"! To je živalska smrt, a jo bodo nekoč proslavljali na granitnih podstavkih kot junaštvo "umirajočih vojščakov" z obvezano glavo in roko...« - *F. V.*

Prerekanje med ministroma

Francoska vojna letala, ki so vzletela z letalonosilke »Clemenceau«, katera je zasidrana pred libanonsko obalo, so dvakrat bombardirala oporišča šiitskih muslimanskih gverilcev v dolini Bekaa. V Parizu je obrambno ministrstvo ta napad utemeljilo s tem, da je treba preprečiti nove teroristične akcije proti francoskim silam v Libanonu. Ko je novica o napadu prišla v Benetke, kjer so ravno potekali državniški pogovori med predsednikom italijanske vlade Craxijem in predsednikom francoske republike Mitterandom, je zunanji minister Andreotti dal pripombo, da ko je leta 1961 bilo ubitih v Kinduju (afriška država Zaire) 12 italijanskih letalcev, Italija ni bombardirala Zaira. Te besede so razburile ministra za proračun Pietra Longa (PSDI), ki je dejal, da je nesprejemljivo, da Andreotti vodi zadnje čase neko osebno politiko, ki je povsem v nasprotju s politiko, ki jo vodijo drugi člani vlade. Mitterand pa je odklonil vsak odgovor na omenjeno bombardiranje, češ da je to francoska zadeva, o kateri se v tujini noče razgovarjati.

Vedno več konvertitov na Švedskem

Vsako leto se od 100 do 200 Švedov spreobrne v katoliško vero. Število spreobrnitev se v zadnjih letih dviga. Med njimi je veliko mladih, pa tudi celotne družine. Od 105.000 katoličanov na Švedskem je petina domačinov, štiri petine pa priseljencev, predvsem iz Evrope in Latinske Amerike.

»Kdor pride k nam, išče globlji smisel svojega življenja,« pravi p. Marinko Jurisin, kaplan v stockholmski stolnici. »Ljudje živijo v družbi brez pravil in iščejo pravo smer.« Katoliška Cerkev jim kaže svojo pot. »Najprej jim ponudimo enoleten pouk o katoliški veri in nauku. Tako tistim, ki želijo prestopiti v katoliško Cerkev, pomagamo preskusiti njihovo vero in jo utrditi. Poleg tega pa se morajo spreobrnjenci pripraviti na razne možne posledice, kajti prijatelji in sorodniki vedno ne odobravajo njihove odločitve,« razlaga redovnik in dodaja, da morajo spreobrnjenci seveda sprejeti nauk katoliške Cerkve o vprašanjih splava in neločljivosti zakona.

Nova izdaja sv. pisma v ruskem jeziku

Ustanova za pomoč Cerkvam v stiski je pri belgijski založbi »Foyer oriental chretien« natisnila nov prevod svetega pisma v ruskem jeziku. Naslanja se na moskovski sinodalni prevod, ki ga je moskovski patriarh izdal leta 1968. Na 2553 straneh knjige žepnega formata je 1843 strani odmerjenih besedilu stare in nove zaveze, sledijo še razlage svetopisemske zgodovine, beležke, registri, zemljevidi. Založba je ravno tako v žepnem formatu objavila ruski prevod knjige »Hoja za Kristusom«.

Kamenčki

Vračamo se v stare čase!

»Primorski dnevnik« je 18. novembra objavil naslov: »Verniki naj se ne pečajo s političnimi vprašanji.« To naj bi bil papež rekel. Kdo naj se torej peča s političnimi vprašanji? Neverniki? Ali ni tako govorjenje sramotenje sv. očeta? Kdaj naj bi si bil dovolil tako izjavo? Prav on, ki tako vztrajno in odločno poudarja, naj se verniki zavzemajo za družbo, za družbena vprašanja in seveda tudi za politiko?

e-l

Strah pred veroukom

Posebna komisija v Rimu je v treh letih pripravila nove učne načrte za osnovne šole. Kdaj bodo ti programi stopili v veljavo, ni še znano. Verjetno bo pot še dolga in bo prinesla tudi spremembe.

Dosedanji učni načrti so se držali osnovnega načela, da je katoliška veroizpoved temeljna osnova in cilj pouka ter vzgoje v osnovnih šolah.

Marsikomu to ni bilo po volji in zato ni čudno, če so nekateri »laični vzgojitelji« zahtevali in zahtevajo, naj verouk izgine iz šole in naj se vzgoja ne drži krščanskih smernic.

Zdi se, da je žal prevladalo mnenje, da verouk ne spada več v šolo. Ostalo naj bi le nekaj verouku podobnega ali pa verouk v zelo omejeni obliki in še to po izrecni želji staršev. Iz tega pa ni mogoče sklepati, ali bi te novosti veljale tudi za osnovne šole na Tržaškem in Goriškem, kjer verouk poučuje katehet ali katehistinja in ne razredni učitelj ali razredna učiteljica.

Duhovniki in krščanski starši in vzgojitelji smo poklicani, da ustvarimo javno mnenje, ki bo zahtevalo — odločno zahtevalo —, da verouk ostane. Vem, da ni lahko prepričati marsikatere osebe, tudi če se prišteva med kristjane, da brez krščanskega nauka in vzgoje otroci ne bodo daleč prišli. Podrudimo se.

e. l.

Seja goriškega občinskega sveta

V ponedeljek 21. novembra je bila seja goriškega občinskega sveta. Na dnevnem redu je bila ena sama točka, namreč razprava o gospodarskem položaju na Goriškem. Župan dr. Antonio Scarano je v dolgem poročilu obravnaval celotno stanje goriške ekonomije. Posebej se je zaustavil ob industriji, ki je v veliki krizi, nadalje ob trgovini, ki prav tako preživlja težke trenutke zaradi zaprte meje, ob problemih javne uprave, infrastruktur, obrtništva — z eno besedo vseh perečih vprašanj, ki danes tarejo ne le goriško občino, ampak tudi pokrajino v veliki gospodarski in socialni krizi. V začetku seje se je župan spomnil težko bolnega občinskega uradnika Emila Valentinčiča in mu v imenu vseh zaželel čimprejšnjega okrevanja.

Sam župan je svoja izvajanja navezal ne le na podporo občinskega odbora, ampak celotne politične večine (DC, PSDI, PSI, SSk in PRI), ki danes vodi občinsko upravo. V tem smislu je nato načelnik svetovalske skupine DC Leardi prebral dokument večine, ki še podrobneje izraža zahteve sedanje občinske uprave ter zlasti predlaga posebno medministrsko konferenco, ki naj na licu mesta poišče ustrezne rešitve za Goriško oz. za obmejni pas sploh. O tem dokumentu bo specifično razpravljal še prihodnji občinski svet, ki bo enkrat prihodnji teden.

Sledili so posegi posameznih svetovalskih skupin. Razprava je trajala dobrih pet ur. V imenu Slovenske skupnosti je svetovalec dr. Bratuž podrobneje analiziral nekatera vprašanja, ki spadajo v to stvarnost. Potem ko je podčrtal glavne ekonomske dejavnike naše pokrajine (industrijo ter trgovino z njih krizo), se je predstavnik SSk pomudil ob vprašanju obmejne politike Gorice, ki mora še nadalje igrati posebno vlogo. Zavzel se je med drugim za to, da odgovorne državne oblasti posredujejo pri jugoslovanski vladi za spoštovanje mednarodnih dogovorov (Osimski sporazum ter Videmski sporazumi), ki jasno določajo svobodno kretanje ter izmenjavo ob naši meji. Svetovalec Bratuž je nadalje obravnaval še druge probleme, posebej v zvezi s splošnim razvojem Gorice. Poleg gospodarstva v ožjem smislu spada namreč sem tudi priprava kadrov, za kar je nujno potrebna šola. S tem v zvezi je napeljal svoja izvajanja na problem slovenskega šolstva, ki danes terja globalno rešitev v smislu ustanovitve slovenskega šolskega centra. To še posebej po glasovih o nameravani prodaji stavbe Malega semenišča, ki nujno terja potrebno lokacijo za slovenske šole.

O vsem tem bo še govora ob uradnem dokumentu občinske uprave. Goriški župan je v repliki sprejel glavne teze, katere je iznesel predstavnik SSk.

Okrogla miza o Camillu Medeotu

Kako globoko se je pok. Camillo Medeot vpisal v goriško stvarnost, je bilo videti pretekli teden, ko je goriška občina priredila okroglo mizo ob prvi obletnici njegove smrti. Navzoči so bili njegova žena in sorodniki, župan Scarano, nadškof Bommarco in drugi gostje. O pokojniku so govorili štirje govorniki. Prof. Moor je orisal pot Medeota od učitelja do zgodovinarja, msgr. Fabbro pa je poudaril njegovo vlogo kot kristjana, ki uspešno živi in se bori sredi svojega časa. Nato je spregovoril Branko Marušič iz Nove Gorice. Poudaril je poštenost Camilla Medeota, ki je globoko spoštoval tudi Slovence in njih zgodovino. Zadnji med govorniki prof. Fulvio Salimbeni pa se je ustavil ob Medeotu zgodovinarju, ki je odkrival bogato preteklost svojega ljudstva v nekdanji avstrijski Furlaniji. Niso ga zanimali veliki svetovni dogodki, marveč življenje njegovih preprostih ljudi iz Furlanije in Gorice.

Vsi nastopajoči so se strinjali v ugotovitvi, da je Camillo Medeot bil dejaven kristjan, pošten zgodovinar in uspešen pedagog v šoli, kot je poudaril župan Scarano. Ob svoji neomajni zvestobi do Cerkve se je udejstvoval v Katoliški akciji, v politiki kot pristaš Ljudske stranke po prvi svetovni vojni, v vrstah DC po drugi in kot zgodovinar potem ko je pustil politiko in aktivno dejavnost v vrstah Katoliške akcije.

Pok. Zofija Čotar

V Gorici je pok. Zofijo Čotar malokdo poznal, ker je živela skrito in tiho življenje v svoji družini z možem Jožetom in sinom Danilom. Doma je bila iz Klanca pri Gorjanskem na Krasu. Tam jo je spoznal Jože Čotar iz Dornberka in jo presadil v Vipavsko dolino, a za malo časa. Zadnja vojna je njega pobrala k vojakom, po vojni pa se je ustavil z ženo Zofijo in sinom Danilom v Gorici. Bila so to težka begunska leta, ki so se izboljšala, ko je družina odšla na Opčine, kjer je Jože Čotar dobil službo vrtnarja pri neki bogati tržaški družini. Ko je Jože stopil v pokoj, so se znova preselili v Gorico. Sin je namreč doštudiral in dobil službo na deželnem uradu za kmetijstvo v Gorici. Ustanovil si je družino in je zato bilo naravno, da sta prišla za njim tudi starša.

Pok. Zofija je živela tiho življenje tudi zato, ker ni imela pravega zdravja. Zelo rada je čitala, zlasti ves slovenski katoliški tisk, kar ga je na tej in na oni strani državne meje. Po dolgi bolezni je dotrpela v ponedeljek 14. novembra, stara 79 let.

Pogrebne obrede s sv. mašo je vodil g. Cvetko Žbogar v cerkvi sv. Ivana. Med mašo je pel cerkveni zbor, pomnožen s pevci zbora »L. Bratuž«, pri katerem sodelujeta Danilo in njegova žena Marilka Koršič.

Možu Jožetu, sinu dr. Danilu in vsem sorodnikom naše sožalje, pokojnici pa naj Gospod nakloni večni pokoj.

Pomembno delovno srečanje

Po uspelem enodnevnem delovnem srečanju delegacij medobčinskega sveta Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) severnoprimorskih občin in delegacije pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti Gorica, ki je bilo letos 28. oktobra v občini Idrija in Tolmin, je prišlo 17. novembra na povabilo goriškega tajništva SSk do delovnega obiska 11-članske delegacije medobčinskega sveta SZDL severnoprimorskih občin, ki jo je vodil predsednik Vlado Uršič.

Sprejem je bil v motelu Nanut v Gorici, kjer so gostitelji seznanili novogoriško delegacijo s perečimi problemi, s katerimi se danes slovenska narodnostna skupnost sooča. Pri tem je tajnik SSk Marjan Terpin seznanil goste o vprašanju zakona o globalni zaščiti Slovencev v zamejstvu in o slovenskem šolstvu, ki trpi na pomanjkanju primernih prostorov.

Obe delegaciji sta nato obiskali najprej farmo Srečka Tomsiča in tovarno papirnih izdelkov v Sovodnjah. Sledilo je v gostilni Devetak na Vrhu kosilo, ki se ga je udeležil tudi Rafko Dolhar, predsednik deželne SSk, ter sprejem pri Števerjanskem županu Slavku Klanjščku, ki je delegaciji seznanil z dosedanjimi prizadevanji in rezultati, katere so na raznih področjih dosegli Števerjanski občani. Delegaciji sta tudi obiskali vas Škrljevo v Brdih.

Nato sta se delegaciji srečali s slovenskimi kmetovalci, brati Humar v Števerjanu, z Buzzinellijem, Kebrom, Polenčičem in Gradnikom v Krminu. Pri tem so se seznanili z napori posameznih vinogradnikov, ki del svojih pridelkov uspešno prodajajo na italijanskem in evropskem trgu.

Srečanje, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju, so člani obeh delegacij sklenili z ugotovitvijo, da bo potrebno v bodoče še nadalje razvijati vzpostavljene stike ter jih primerno poglobiti.

S seje Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica

V ponedeljek 21. novembra je bila seja Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica. Govora je bilo v glavnem o Mali Cecilijanki in božičnici. Revija mladinskih zborov (Mala Cecilijanka) bo kot običajno v četrtek 8. decembra ob 16. uri v Katoliškem domu. Priglasili so se zbori: dva iz Števerjana, iz Plešivega, iz Štandreža, Kekec, Rupa-Peč, Sovodnje, Jamlje, Doberdob, Štivan ter Opčine. Vsak zbor bo zapel tri pesmi in na koncu še skupno.

Glede božičnice bo slednja predvidoma na praznik sv. Štefana v cerkvi na Travniku, ker je stolnica v popravilu. Peli bodo združeni otroški zbori ter nekateri odrasli zbori iz našega zamejstva in z onstran meje.

Seje se je udeležilo izredno veliko število odgovornih za cerkveno mladinsko petje, kar je seveda zelo razveseljivo in obeta nadaljnje uspešne pobude.

Števerjan

Seja občinskega sveta. Sestal se je v soboto. Po branju zapisnika zadnje seje je svet ratificiral sklep ožjega odbora glede imenovanja novega občinskega tajnika v komisijo za natečaj za šolskega postrežnika, kajti prejšnji tajnik je odšel na novo službeno mesto. Svet je nato sprejel spremembo nekaterih točk v proračunu za leto 1983. To je bilo potrebno, da se proračun zaključi z realnim finančnim stanjem tekočega leta.

Najvažnejša točka dnevnega reda pa je bila odobritev tretjega dela pri načrtu za novi vodovod. Občinski svet je potrdil vsoto 150 milijonov lir za napeljavo priključkov v posamezne stanovanjske hiše. Ko bo to izvršeno, bo praktično začel delovati novi vodovod, saj je stari že dotrajan in bo tako izgubljanje vode odpravljeno. Vse sklepe je sprejelo soglasno vseh dvanajst prisotnih svetovalcev.

Rop v Sovodnjah

Letos je bilo v goriški pokrajini že šest roparskih napadov na razne denarne zavode. Začelo se je v Ronkah, kjer so zlikovci iz tamkajšnje hranilnice odnesli 40 milijonov lir. 25. maja je prišla na vrsto Kmečka in obrtniška posojilnica v Vilešu. Plen je znašal 16 milijonov. 13. junija je isto doletelo Farro. Roparji so se polastili 19 milijonov lir. Dva tedna nato je ista hranilnica predmet ropa, a napadalec pri zasledovanju izgubi življenje. Odnesel je 13 milijonov in pol. 22. julija pride na vrsto sama Gorica. V agenciji št. 1 Goriške hranilnice se roparji polastijo 67 milijonov lir. 3. oktobra je še enkrat cilj ropa Farra. Plen znaša 14 milijonov lir, a domnevni napadalec se znajde za zapahi.

V petek 18. novembra pa je postala žrtev ropa še slovenska Kmečka posojilnica in hranilnica v Sovodnjah. V dopoldanskih urah kmalu po odprtju je neznanec ustrahoval z orožjem ravnatelja dr. Jožeta Prinčiča, blagajnika Zdravka Peteana in uradnico Adrijano Petean ter se polastil 15 milijonov lir. Nato se je spustil po pobočju na avtocesto, ki gre pod vasjo in izginil. Do zdaj preiskovalci niso mogli ugotoviti, kdo naj bi zlikovec bil.

Priznanje dr. Štoki

V Rimu se je 28. oktobra letos sestal vsedržavni svet AICCE, tj. združenja vseh občin, pokrajin, dežel in javnih ustanov v zahodni Evropi. Soglasno je omenjeni svet sklenil, da imenuje za polnopravnega člana deželnega svetovalca Slovenske skupnosti dr. Draga Štoko.

Za imenovanje so se predvsem zavzeli krogi, ki čutijo potrebo, da smo v tem trenutku v tako važnem organu evropskega značaja tudi Slovenci iz Italije. Imenovanje, ki ga je pismeno sporočil predsednik AICEE dr. Umberto Serafini 4. novembra letos, je gotovo korak naprej v priznanju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Dve knjigi openske Hranilnice in posojilnice

Ob 75-letnici ustanovitve je Hranilnica in posojilnica na Opčinah izdala dve knjigi ter ju razdelila med člane in goste ob proslavi v Kulturnem domu.

»Prgišče Krasa« je naslov izredno lepe knjige velikega formata, ki obsega nad sto strani. V njej je Rafko Dolhar prispeval 12 črtic iz svojih »Kraških sprehodov«. Te črtice so tokrat skrčene na polovico prvotnega obsega. Dolharjeve so tudi številne naravnost umetniške barvne in črnobele fotografije.

Drugi avtor knjige pa je pesnik Albert Miklavec. Naslov knjige »Prgišče Krasa« je povzet prav po pesnikovi zbirki, ki je sedaj torej prvič izšla. V svojem zapisu Knjigi na pot pravi Zora Tavčar med drugim: »Ta poezija je po svojem dojemanju Krasa povsem drugačna od Dolharjeve proze. Rahla je, nežna in zamišljena. Pesnikove kraške poti niso vnaprej začrtane, z velikimi razgledi z vrhov na koncu. Tudi niso obljudene z ljudmi ali obtežene z mislijo na burni in pisani vsakdan. Miklavec je samotni, tihi popotnik, ki mu ni treba daleč, da najde droben, komaj zaznaven vzgib, slutenjski zaris na platnu dneva, noči ali letnega časa — in že je vzburjen, nemiren ali razboljen.«

Za skrbno in kakovostno grafično opremo je poskrbel Andrej Piščanc. Knjigi je priložen italijanski prevod besedil, vključno uvod Zore Tavčarjeve. Prozo je prevedla Mara Debeljuh Poldini, pesmi pa Diomira Fabjan Bajc.

Poleg te umetniške knjige je izšla še posebna, tudi okrog sto strani obsegajoča priložnostna publikacija, ki jo upravni odbor in ravnateljstvo openske Hranilnice in posojilnice poklanjata spominu tistih, ki so pred 75 leti ustanovili ta denarni zavod, in tistih, ki so jo potem vodili skozi najtežje čase in privedli do današnjega razvoja.

Brošura obsega številne prispevke: najprej sta objavljena kratka zapisa predsednika upravnega sveta Pavla Miliča in ravnatelja Draga Gantarja. Milan Sosič piše, kako se je posojilnica razvijala od skromnih začetkov do danes. Njegov je tudi spominski zapis o bivšem predsedniku posojilnice Josipu Podobniku, ki ima neprecenljive zasluge, da je hranilnica po drugi svetovni vojni sploh ponovno zaživela. Marko Oblak je prispeval tri članke, Marko Waltritsch pa enega o gospodarski problematiki v naših krajih. Dragotin Danev objavlja razgovor, ki ga je imel na obisku pri starem članu openske hranilne zadruge. V brošuri je objavljenega tudi veliko zanimivega fotografskega materiala. Vsa besedila so prevedena v italijanščino

M. B.

Zanimivo znanstveno delo

Pri založbi Mladika v Trstu je izšlo znanstveno delo »Il dialetto sloveno di Kolonkavec (presso Trieste). Contributi alla conoscenza degli Sloveni in Italia« (Slovensko narečje na Kolonkavcu pri Trstu. Prispevki k spoznavanju Slovencev v Italiji). Avtor je Robert Petaros.

V prvem delu so objavljeni zgodovinsko-geografski podatki o Trstu in njegovi okolici. V drugem delu obravnava avtor glavne značilnosti govorice na območju Kolonkavca. Osrednji del knjige je tretji, v katerem piše o vokalizmu, konzonantizmu, morfologiji in sintaksi kolonkavškega narečja.

Srečanje skavtskih vodstev iz Trsta in Gorice

Goriško-tržaško vodstvo volčičev in veveric (Volvev) si že dalj časa prizadeva, da bi delovanje obeh vej, ki združujeta najmlajše člane skavtske organizacije, steklo po skupnih tirnicah. Občasna srečanja in enotne akcije so že potrdila veljavnost te izbire in nakazala smer za bodoče pobude.

Ena takih pobud je bila v četrtek 17. novembra, ko sta se vodstvi iz Trsta in Gorice sestali, da bi začrtali program letošnjega skupnega delovanja. V uvodnem delu srečanja so prisotni podali obračun dosedanjih stikov ter pregled skupin, ki delujejo na Tržaškem in Goriškem. Sledila je razprava o letošnjem programu.

Poleg že predvidenih akcij je v načrtu še priprava posebnega priročnika za voditelje veje Volvev, ki obsega razčlenjen program prve in druge stopnje skavtske vzgoje za najmlajše. Tej zamisli sta se pridružila še predlog za prihodnje decembersko srečanje in pa želja po morebitnem skupnem taborjenju. Taka želja pa nujno kliče k še večji zavzetosti pri delu in še tesnejšemu sodelovanju goriške in tržaške skavtske organizacije.

Sožalje

Ob prerani smrti našega rojaka in svetovalca dipl. inž. Vladimira Baka izraža Slovenska skupnost - sekcija Sv. Ivan globoko sožalje družini in sorodnikom.

★

Ob nenadni izgubi prijatelja ing. Vladimira Baka izražata svoji pevki Leni, otrokoma, bratu Antonu, sestri Mariji in ostalemu sorodstvu občuteno sožalje pevski zbor od Sv. Ivana in zbor »Marij Kogoj« iz Trsta.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

priredi **v nedeljo 27. novembra ob 17. uri**

v Kulturnem domu v Trstu ob 20-letnici svojega delovanja

ZBOROVSKO REVIJO

Na reviji bodo prejeli diplome pevci, ki sodelujejo v zborih 40 in več let ter zborovodje za svoje 25-letno delovanje. Za to priložnost bo tudi izšla brošura z zgodovinskim prikazom slovenskega cerkvenega petja na Tržaškem.

Luthrov simpozij v Ljubljani

V 15. in 16. stoletju je v Nemčiji živel in deloval mož, ki je v tistem času spremenil obličje do tedaj katoliške Evrope. To je Martin Luther, ustanovitelj in začetnik zahodne reformacije. Rodil se je 11. novembra 1483, torej točno pred petsto leti. Obletnico proslavljajo zlasti tisti kristjani, katerih nauk izhaja iz njegovih idej, ostali kristjani pa ne izostajamo pri tem.

Teološka fakulteta v Ljubljani je 10. novembra organizirala simpozij o njem, ki so se ga udeležili predvsem slušatelji fakultete, pa tudi nekateri slovenski škofje, predstavniki družbenopolitičnih oblasti in razni gostje. Predmet simpozija je bil seveda Luther, s posebnim poudarkom na njegovo delo in na vpliv, ki ga je imel na Slovence. Simpozij so sestavljala tri predavanja in krajša debata o njih.

Uvodni pozdrav je navzočim prinesel dekan fakultete dr. F. Perko, ki je tudi na kratko obrazložil zamisel simpozija, ki jo je dal sam veliki kancler fakultete nadškof A. Šuštar. Po pozdravnih besedah je spregovoril dr. F. Dolinar, predsednik Inštituta za zgodovino, ki je celotno delo tudi vodil. Prvi predavatelj je bil dr. M. Benedik, profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. Govoril je o zgodovinskem in kulturnem dogajanju v 15. in 16. stoletju, ki je postalo tudi povod Luthrovega novega nauka.

Sledil je osrednji govor dr. V. Duića, dekana evangeličanske teološke fakultete v Zagrebu, ki je zbranim, sicer v hrvaščini, govoril o Luthru samem, njegovem delu, še zlasti pa o njegovem nauku in vplivu na današnji svet. Predavanje je bilo izčrpno in jedrnato, da so bili vsi z njim zadovoljni.

Po dr. Dujiću je spregovoril dr. J. Rajhman, ki je osvetlil problem Luthra in Slovencev. Razumljivo, da je bil v predavanju velikokrat omenjen Primož Trubar, ki je Luthrove nauke oznanjal na slovenskih tleh.

Predavanjem je sledila kratka debata, čas je namreč zahteval svoje. Oglasili so se razni profesorji, pripadniki drugih krščanskih skupnosti v Sloveniji in nekateri gostje. S svojimi izvajanji so potrdili in dopolnili predavanja, ki zaradi časovne stiske niso bila dolga in vsebinsko zaključena.

Vsi poslušalci so od simpozija odnesli lep vtis, čeprav bi se lahko še marsikaj lahko dodalo in omenilo. Teološka fakulteta in z njo veliki kancler sta za kulturno dopoldne lahko res zadovoljna.

A. L.

Sestanek slovenskih izseljenskih duhovnikov

Trideset slovenskih izseljenskih duhovnikov se je v dnevih od 24. do 28. oktobra zbralo v vorarlberškem mestecu St. Arbogastu na svoj 53. sestanek. Sestanku je prvi dan predsedoval ljubljanski pomožni škof Stanislav Lenič, katerega je rimska kongregacija za škofe določila za njihovega predstojnika. Ostale dneve je shodu predsedoval dr. Janez Zdešar, predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi. Srečanje je bilo predvsem študijsko. Nove vidike v sodobni moralni teologiji je pastoralnim delavcem na tujem odkrival Jože Drolc, slovenski duhovnik na Švedskem. O novem cerkvenem zakoniku, predvsem kolikor zadeva verne izseljence in njihove duhovnike, je govoril Ciril Lavrič, narodni delegat za dušnopastirstvo med našimi rojaki v Avstriji.

Obdarovanje otrok ob miklavževanju

Kot vsako leto bo Slovensko dobrodelno društvo v Trstu tudi letos ob miklavževanju obdarovalo učence slovenskih osnovnih šol z oblačili, obutvijo in šolskimi potrebščinami. V ta namen se je že obrnilo na slovenske šolnike, da mu sporočijo imena in želje učencev, ki so potrebni takšne pomoči, na kar opozarja tudi prizadete starše.

Svoje podpornike in prijatelje pa Slovensko dobrodelno društvo prosi, da mu s prispevki omogočijo uspešno izvedbo te pobude. Za njihov odziv se jim že sedaj s priznanjem zahvaljuje.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV GORICA

priredi na praznik Brezmadežne, **četrtek 8. decembra ob 16. uri** revijo otroških in mladinskih zborov

MALA CECILIJANKA

Odsotni in prisotni na Cecilijanki '83

Letošnja Cecilijanka je praznovala 25-letnico obstoja in je zato potekala v slovesnejši obliki. Tudi število povabljenih je bilo takemu jubileju primerno, saj so prejeli dvojezična vabila: predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine, deželni odbornik zo kulturo, goriški prefekt in kvestor, goriški nadškof in škofov vikar za Slovence, goriški pokrajinski predsednik, pokrajinski odbornik za kulturo in šport, deželni svetovalec SSk, župani iz Doberdoba, Gorice, Sovodenj in Števerjana, jugoslovanski generalni konzul v Trstu, ZKO iz Slovenije, predsednik Slovenske prosvete iz Trsta, predsednik Slovenske kulturno prosvetne zveze, predsednik Kulturno krščanske zveze iz Koroške, predsednika ZCPZ iz Trsta in Gorice.

Prisotni pa so bili: goriški župan, pokrajinski odbornik za kulturo in šport, deželni svetovalec SSk, predsednik Kulturno krščanske zveze iz Koroške, predsednik Slovenske prosvete iz Trsta, škofov vikar za Slovence v Gorici ter predsednik ZCPZ iz Gorice.

Prav gotovo so bili nekateri, ki so prejeli vabila, zadržani, še več pa je bilo povabljenih na to zelo uspelo in največjo revijo pevskih zborov v zamejstvu, za katere moramo besedo »zadržani« postaviti med navednice.

Nova telovadniva v Gorici

Obiskovalci letošnje Cecilijanke so na igriščih Katoliškega doma lahko videli prva pripravljalna dela za novo telovadnico, ki bo tam zgrajena. Športno združenje Olympia, ki je dalo pobudo za novo telovadnico, je v petek 19. novembra sklicalo tiskovno konferenco v Palace Hotelu v Gorici, kjer so člani osvetlili svoj namen.

Na konferenci je navzočim časnikarjem, zastopnikom oblasti ter drugim udeležencem najprej spregovoril predsednik Olympie dr. Jože Vrtovec. Začel je: »Gre za načrt slovenskega športno-kulturnega centra v Gorici v Drevoredu XX. septembra, 85. Poleg že obstoječe dvorane Katoliškega doma smo nameravali zgraditi telovadnico, saj smo že začeli zbirati prostovoljne prispevke, a tedaj so nam moči pošle. Tudi danes ne manjka težav, a na srečo se je zbralo okrog nas nekaj oseb, ki se z dušo in telesom zavzemajo za to uresničitev.«

Zatem je dr. Vrtovec orisal delovanje Olympie in njene težave, ko išče telovadnice za treninge in tekme. Delo Olympie je v debati še bolje orisal prof. Martin Kranner, ustanovitelj tega športnega združenja v Gorici.

Za dr. Vrtovcem sta inž. Zuppel in arh. Marini podala tehnično poročilo o novi telovadnici. Ta bo zgrajena po vseh mednarodnih določilih za slične športne objekte. Na temeljih bo postavljena telovadna dvorana iz prednapetih elementov. Na vprašanje o stroških sta načrtovalca pojasnila, da veliko zavisi od materialov, ki bodo uporabljeni, se pravi, stroški bodo od 280 do 400 milijonov lir in tudi lahko več.

Navzoči deželni odbornik za šport dr. Brancati je izrazil svoje zadovoljstvo nadnovim športnim objektom in obljubil deželno pomoč, kolikor bo mogoče. Če ostane telovadnica v zasebnih rokah, ta pomoč ne more presegati 60 milijonov lir.

Za deželnim odbornikom je prevzel besedo še goriški župan dr. A. Scarano. Tudi ta je izrazil veselje, da bo v občini še en telovadni objekt na voljo mladini, zlasti še slovenski narodni skupnosti. Tudi on je obljubil, da bo občina nudila svojo pomoč, kolikor bo mogla.

Sledili so pozdravi še drugih. Tako je pozdravil pokrajinski odbornik za šport dr. Mirko Špacapan, ter dr. K. Humar v imenu mladinskega centra sv. Dominik Savio, ki že od vsega začetka zbira v Katoliškem domu mladino, posebno skavte. V imenu goriške SKGZ je pozdravil inž. Jože Cej, v imenu SSO pa dr. Damijan Paulin. Novi drzni pobudi želimo polnega uspeha.

OBVESTILA

Ob stoletnici rojstva pisatelja I. Preglja bo v četrtek 24. novembra ob 20,30 v mali dvorani Katoliškega doma »Pregljev večer«. Govorila bo prof. Lojzka Bratuž. Večer prireja SKPD »M. Filej«.

Pred sto leti so v Števerjanu ustanovili 12. avgusta 1883 »Slovensko katoliško bralno društvo Št. Ferjan«. Stoletnico bomo praznovali v nedeljo 27. novembra ob 16. uri v Sedejevem domu v Števerjanu. Domača dramska družina bo uprizorila Linhartovo »Županovo Micko«, pela bosta dekliški in mladinski zbor, igral pa bo ansambel Lojzeta Hledeta. Beseda bo tekla o vzdušju in razmerah izza časa, ko se je pred sto leti v naši vasi prebujala prosveta.

V Kulturnem domu v Gorici bo v okviru prireditev ob drugi obletnici odprtja doma razstava del kiparja Janeza Pirnata. Razstava se odpre v četrtek 24. nov. ob 18. uri in bo odprta do 8. decembra. V istem domu bo v petek 25. nov. ob 21. uri koncert TPPZ P. Tomažič, v torek 29. nov. nastop pevsko-recitacijske skupine iz Tacna, ob 21. uri pa predvajanje filma »Peta zaseda«.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 28. novembra predstavitev knjige, ki jo je izdala Mladika ob 70-letnici pesnika Vinka Beličiča. Delo z naslovom »Vinka Beličiča pogled nazaj« je pripravil Marij Maver. Knjigo bo predstavil Saša Martelanc. Sledilo bo srečanje s pesnikom. Začetek ob 20,30.

Tečaj za vodje otroških in mladinskih zborov. Ob sobotah ob 15,30 se nadaljuje tečaj za vodje otroških in mladinskih zborov. Tečaj vodita priznana strokovnjaka za mladinsko petje iz Ljubljane. Študij traja po štiri ure, ima teoretski in praktični del in se odvija v dveh paralelkah. Tečaj je na sedežu Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3/I v Trstu.

Na pobudo Vincencijeve konference bo sv. maša za poklice v četrtek 1. decembra ob 17. uri v župnijski cerkvi v Rojanu.

SKD »HRAST« IZ DOBERDOBA
vabi na koncert zbora planincev

»BRIGATA ALPINA JULIA«

ki bo v **petek 25. novembra ob 20. uri** v župnijski dvorani. Zbor vodi Hilarij Lavrenčič. - Vljudno vabljeni!

Nabiralna akcija ob odprtju novega sedeža SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje - Gorica je 22. oktobra letos odprlo svoj novi sedež v ul. Morelli 14, kjer so bili svoj čas prostori Kmečke banke. Z objavo imen tistih, ki so dali svoj denarni prispevek za obnovitvena dela se želi SDGZ - Gorica zahvaliti vsem spodaj navedenim članom kakor tudi tistim, ki so k temu uspehu na kateri koli način pripomogli. Nabiralna akcija se nadaljuje. Prispevali so:

po 500.000 lir: Globtrade srl, Gorica; Meblo spa, Gorica;

400.000 lir: Alpek srl, Gorica;

300.000 lir: Gommex srl, Gorica;

po 250.000 lir: Goriziana export srl, Gorica; Mikluz Ladislav, Gorica;

po 200.000 lir: Antonič Livij, Gorica; Atlas Tomšič in Nanut snc, Gorica; Corsi Hadrijan srl, Števerjan; Čavdek Franc, Sovodnje; Gometal, kov. konzorcij, Gorica; Goimpex srl, Gorica; Lulli Giovanni, Gorica; Mipot spa, Gorica-Krmin; Primožič Vid, Sovodnje; Pahor impex, Pahor Alex, Gorica; Siderimpes, Nanut Viljem, Gorica; Semrl-Sekulič srl, Gorica; Sobema, brata Soban snc, Gorica; Terpin spa, Gorica.

150.000 lir: Agorest srl, Gorica;

po 100.000 lir: Brisco Livij, Gorica; Brisco in Cingherli sdf, Gorica; Butkovič Bogdan, Sovodnje; CGR srl, Trst, podružnica Gorica; Grafica Goriziana, Čevdek in Pelicon, Gorica; Komjanc Alojz, Gorica; Nardin Vojko, Štandrež; Semrl Silvija, Gorica; Semrl A. - Semrl in Culot sdf, Gorica; Teknomec Fajt R. in Čaudek sdf, Gorica;

80.000 lir: Bensa Dario, Gorica;

65.000 lir: Mužina Mara, Sovodnje;

60.000 lir: Devetak Mihaela, Vrh;

po 50.000 lir: Kačič Vida, Sovodnje; Leban Nives, Štandrež; Mažgon Hubert, Gorica; Nanut Anton, Gorica; Pintar Milan, Gorica; Zavadlav R. in V. snc, Štandrež; Tomšič Karlo, Sovodnje;

30.000 lir: Podgornik vd. Silvestri, Gorica.

Štandrež

Objavljamo imena darovalcev, ki so v Štandrežu prispevali denarne zneske za zdravljenje težko bolnega Emila Valentinčiča v Parizu.

Po 100.000 lir: družina Breščak in Šuligoj; Marjan Breščak, družina Cargnel-Makuc; Damjan Paulin.

50.000 lir: družina Tomažič.

35.000 lir: Pavel Marušič.

30.000 lir: Božidar Tabaj.

SKPD »Mirko Filej« in SGS iz Gorice priredijo skupno

MIKLAVŽEVANJE
v nedeljo 4. decembra ob 15,30
v Katoliškem domu

Na sporedu bo igrica o sv. Miklavžu in odlomki iz Geržinčičeve operete »Miklavž prihaja«, nakar bo sv. Miklavž nagradil otroke. Darila se sprejemajo do 15. ure v Katoliškem domu.

Po 25.000 lir: Lucijan Pavio; Rok Znidarčič.

Po 20.000 lir: Terezija Beltram, Dana Lutman, Darinka Marvin, Jordan Mučič, Mario Mučič, Danilo Nanut, Rudi Nanut, Irena in Rado Nanut, Stanko Tomažič.

Po 15.000 lir: Dušan Brajnik, Stano Brajnik, Lucijan Kerpan, Angela Nanut, Olivia Volčič-Nanut, Mirko Skapin.

Po 10.000 lir: Ferdinanda Braini, Ivanka Brajnik, Evelina Brankovič, družina Brisko, Rudi Budal, družina Cijak, Ferruccio Cingerli, Leopold Gomišček, Ciril Lestan, Mario Lovišček, Zdenka Mučič, Anica Nanut, Loredana Nanut, Milka Paulin, Delma Pavio, Ivanka Pavletič, Meri Riaviz, Vida Tomažič, Vida Zavadlav.

7.000 lir: Evgen Mučič.

Po 5.000 lir: družina Amadio, David Faganel, Milka Lutman-Mučič, družina Lutman, Berta Marvin, Adolfo Piani.

3.000: Nela Braini.

DAROVI

V sklad za zddravljenje Emila Valentinčiča v Parizu: J. K. 15.000; B. Franko 20.000; A. H. 50.000; N. N. 50.000; S. M., Trst 50.000; N. N. 20.000; Šček-Doktorič 30.000; Kristina Mazora 50.000; N. N., Gorica 50.000; Remo Devetak, Vrh 40.000; N. N. 5.000; družina Milocco-Batistič v spomin J. Petejana 20.000; družina Pavletič 50.000; M. B., Gorica 100.000; Julka in Franka Žgavec namesto cvetja na grob Zofije Čotar 20.000; Bogomila Doljak namesto cvetja na grob tete Zofije Čotar in v spomin g. Mirka Mazore 50.000; Marija Smet 10.000; Boris Merkelj 10.000; Branko Blažič 40.000; Metoda Žvanut 20.000; N. N. 50.000; Sobema - Mario in Bernard Soban 500.000; Julči Brelih 10.000; Slovenska prosvetna matica, Trst 100.000; družina Lasič, Sovodnje 25.000; Ana Marušič, Sovodnje 50.000; odbor Krščanske kulturne zveze, Celovec 3.300 šilingov.

Za Katoliški glas: družina Ivota Kralja iz Slivna namesto cvetja na grob Zofije Čotar 20.000; E. Š. 20.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: A. Košič namesto cvetja na grob Zorke Lazar vd. Levpušček 50.000; družina Jožko Bratina v spomin Marije Bogataj 50.000; N. N. v spomin Rafaela Pavlica 50.000; skavti iz Sovodenj ob zahvalni nedelji zelenjavo in druge pridelke.

Za Alojzijevišče: župnija Štandrež ob zahvalni nedelji krompir in zelenjavo; Milka Goričan v spomin Giulia Cilenti 10.000 lir.

Za Pastirčka: M. L. 5.000 lir.

Za telovadnico v Gorici: družina Bratuž namesto cvetja na grob Zofije Čotar 50.000 lir.

Za slovenski odsek Ljudskega radia - Gorica: Smrekar-Plesničar namesto cvetja na grob Zofije Čotar 100.000 lir.

V spomin pok. Zofije Čotar: Jože Vižintin za cerkev sv. Ivana v Gorici 30.000; Viktor Prašnik za Katoliški dom 20.000, družina Kogoj 10.000 in Ivanka Kavčič 10.000; Milka Goričan za Zavod sv. Družine 10.000 lir; družina Lupinc iz Praprota ob smrti drage sestre in tete Zofije za Katoliški dom 30.000 in za Mladiko 30.000; Ivanka Lupinc za zdravljenje Emila Valentinčiča 10.000; Nadja in Edi Košuta v spomin drage tete Zofije v isti namen 50.000 lir.

Za obnovo cerkve na Jazbinah (1. seznam): razni, ki niso želeli biti imenovani 1.500.000; Jožef Skok 1.050.000; po 1.000.000: Ciril Prinčič, Jazbine 12, Izidor Prinčič; Aleš Komjanc 520.000; po 500.000: Jožef Prinčič, Jazbine 19, družina Klanjšček; Cassa Rurale Artigiana, Ločnik 400.000; Cassa di Risparmio, Gorica 300.000; Kmečka banka, Gorica 250.000; po 200.000: družina Tronkar, družina Delise, Judita Korsič, Vladimir in Marija Ferluga-Tronkar iz Avstralije, ob biserni poroki; po 150.000: Jožef Prinčič, Jazbine 8, družina Štekar, Jazbine 26, Ana Martinčič; po 100.000: Jožef Falcicchia, Anton Korsič, Marija Kristančič, Paolo Gratton, fantje in možje od slavoloka.

Za cerkev na Vrhu: družina Mužič iz Števerjana v spomin na pok. Jožefa Devetaka z Vrha 30.000 lir.

Za Sv. goro: N. N. 100.000 lir.

Za misijone: Frančiška Stepančič, Dolina 100.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Spored od 27. nov. do 3. dec. 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Moj prijatelj Dane«. 11.00 Melodije. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek. 12.30 Glasba. 14.10 Nediški zvon. 15.30 Šport in glasba. 17.00 Delni prenos revije ZCPZ iz Kulturnega doma v Trstu.

Ponedeljek: 8.10 »Benečija '83«. 10.10 G. Verdi: Aida. 11.35 Beležka. 12.00 Kralj (Atilij) v New Yorku; glasbeni potpuri. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 M. de Cervantes: »Don Kihot«. 15.00 Šport. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Komorna skupina »Camerata slovenica«. 18.00 Pod Matajurjan. 18.30 Glasba Lat. Amerike.

Torek: 8.10 Iz očetove beležnice. 10.10 G. Verdi: Aida. 11.30 Beležka. 12.00 Ena bolha me grize; glasbeni potpuri. 14.10 Oddaja za pisani mladinski svet. 15.00 Mladi mladim. 16.00 Od Milj do Devina. 16.30 Tja in nazaj. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Moški zbor Jezero iz Doberdoba. 18.00 T. Partljič: »Veličastna smrt...«

Sreda: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka. 12.00 Človek, kam hitiš?; glasbeni potpuri. 13.10 Moški zbor »A. Paglavec« iz Podgore. 14.10 Cervantes: »Don Kihot«. 16.00 Ko trkam na nebesna vrata... 16.30 Tja in nazaj. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Revija ZCPZ v Trstu. 18.00 Naključja med literaturo in fantastiko.

Četrtek: 8.10 Trim za vsakogar. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka. 12.00 Slovenska popevka v Trstu. 14.10 Otroški kotiček: »To je pa laž!«. 16.00 Na goriškem valu. 16.30 Kulturna kronika. 17.10 Moški zbor S. Klavora iz Maribora. 18.00 Četrtkova srečanja. 18.30 Glasba Latinske Amerike.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka. 12.00 Sestanek ob dvanajstih; glasbeni potpuri. 13.20 Dogodki in problemi. 14.10 Cervantes: »Don Kihot«. 16.00 Trim za vsakogar. 16.30 Tja in nazaj. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka Erika Zavadlav. 18.00 Kulturni dogodki. 18.25 Imena naših vasi. 18.30 Nabožna glasba.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.35 Imena naših vasi. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Glas od Rezije; glasbeni potpuri. 14.10 Otroški kotiček: »Zakajček in Vseved«. 14.30 Naš dobri stari radio. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 M. Petaros: »V Bregu nekoč in danes«.

Sožalje

Pevci zbora »Lojze Bratuž« izrekajo dolgoletnemu in zvestemu članu Danilu Čotarju in svojcem ob izgubi mame Zofije iskreno sožalje.

V Komnu je 26. novembra praznovala svoj 90. rojstni dan

Pepca Bandelj

Ob tako visokem jubileju ji hčerka, sin, vnuki in pravnuki želijo še veliko zdravja in veselja v krogu svojih domačih.

Na videmski univerzi je v četrtek 17. novembra diplomiral iz jezikov

Milan Jarc

Novemu doktorju čestitajo vsi prijatelji in znanci.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljube žene, mame, sestre in tete

Zofije Terčon por. Čotar

se zahvaljujemo vsem, ki so ji bili blizu v bolezni in ob smrti. Še posebno zahvala darovalcem v dobre namene ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči: mož Jože, sin Danilo, snaha Marilka in vnuk Miloš, sestra Marica z družino Lupinc ter brat Pepi z družino Terčon.

Gorica - Praprot - Klanc, 16. novembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

Jožefa Devetak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje ali ga pospremili na zadnji poti. Še posebej se želimo zahvaliti domačemu župniku za pogrebne obrede in besede slovesa ter pevskemu zboru v cerkvi in moškemu zboru »Danica« z Vrha, ki sta olajšala pekoče slovo.

Vrh, 20. novembra 1983 ob 8. dnevu smrti

Svojci

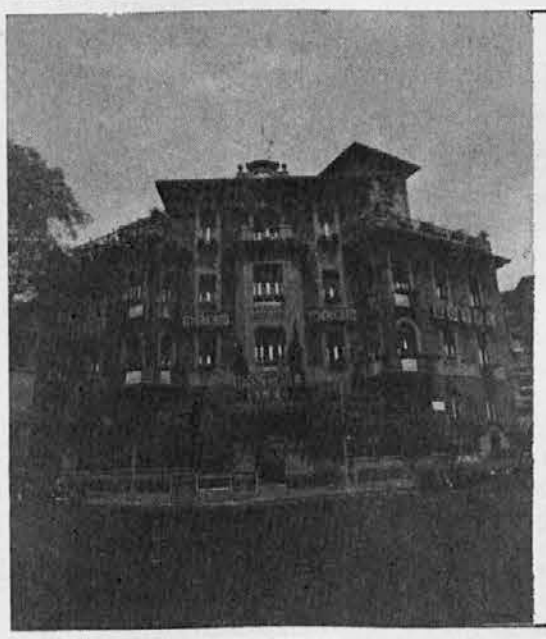

SLOVENSKI HOTEL
»B L E D«
v RIMU - ROMA

Lastnik:
LEVSTIK VINKO

Hotel «BLED»
Via S. Croce in Gerusalemme 40
00185 ROMA
Tel. (06) 777102 - 7579941
Telex 620196

Banca Agricola Gorizia c.r.ag.l.
Kmečka banka Gorica v.z.zo.j.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN